

Nr 19.

Ankom till riksdagens kansli den 6 februari 1931 kl. 2 e. m.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition
angående nedsättning av räntan å vissa lån ur låne-
fonden för tjänstemannasamhället vid Mörby.*

(4:e avd.)

I en till riksdagen den 14 januari 1931 avlåten, till statsutskottet hänvisad proposition, nr 30, har Kungl. Maj:t, under åberopande av statsrådsprotokollet över socialärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att räntan å de lån ur lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby, vilka beviljats för uppförande av byggnader å tomterna nr 13, 67 och 108 inom nämnda tjänstemannasamhälle, må, räknat från och med den 1 januari 1931, för tid under vilken respektive tomt innehaves av statstjänsteman eller statstjänstemans änka eller barn, nedsättas från 5 till $4\frac{1}{2}$ procent.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Av 1929 års riksdag medgavs (riksdagens skrivelse nr 39), att räntan å de lån ur lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby, vilka i enlighet med beslut av 1920 och 1922 års riksdagar lämnats samhällets egnahemsförening och som avsåge byggnader, vilka till huvudsaklig del uppförts under åren 1921—1924, finge, räknat från och med den 1 januari 1929, nedsättas, beträffande byggnadslån, som avsåge tomt vilken innehades av nämnda förening, statstjänsteman eller statstjänstemans änka eller barn, från 5 till $4\frac{1}{2}$ procent, beträffande byggnadslån, som avsåge byggnad å annan tomt, från 6 till $5\frac{1}{2}$ procent.

Med skrivelse den 19 november 1930 har tjänstemannasamhällets vid Mörby egnahemsförening med begränsad personlig ansvarighet överlämnat en till Kungl. Maj:t ställd skrift, däri, såvitt numera är i fråga, sekreteraren hos telegrafstyrelsen Algot Berger, professorn Henrik Rosendahls änka Hilda Rosendahl och lektorn Hugo Hagelins änka Hedvig Hagelin anhållit om nedsättning av räntan beträffande byggnadslån för vissa av föreningen till sökandena med tomträtt upplåtna tomter.

Då ifrågavarande lån avse byggnader, som påbörjats efter den 15 april 1917 och sökandena äro statstjänstemän eller änkor efter statstjänstemän, innebär ansökningen hemställan om nedsättning av räntan från 5 till $4\frac{1}{2}$ procent.

Till stöd för ansökningen hava sökandena åberopat, att den av riksdagen i dess skrivelse den 26 februari 1929 medgivna räntesänkningen icke kommit sökandena till godo, enär de av sökandena innehavda tomterna upplåtits redan enligt 1911 års riksdags beslut men att, då sökandena bebyggt sina tomter under åren 1921—1924, då byggnadskostnaderna varit synnerligen höga, de skäl, vilka föranlett 1929 års räntesänkning, föreläge jämväl beträffande sökandena.

I ärendet har *statens byggnadsbyrå* den 8 december 1930 avgivit utlåtande. Däri har byggnadsbyrån anfört i huvudsak följande.

Enligt av ordföranden i tjänstemannasamhällets vid Mörby egnahemsförening lämnad uppgift hade av de i ansökningen avsedda byggnaderna två blivit i huvudsak färdiga under år 1921 samt en under år 1924. Angående samtliga syntes sålunda gälla vad som i riksdagens skrivelse den 26 februari 1929 (nr 39) angivits såsom förutsättning för medgivande av räntesänkning å lån ur tjänstemannasamhällets lånefond, nämligen att lånen avsåge byggnader, som till huvudsaklig del uppförts under år 1921—1924.

Med åberopande av sitt utlåtande i det ärende, som behandlats i propositionen nr 18 år 1929, finge därför statens byggnadsbyrå, som under nyss angivna förhållande ej ansåge den omständigheten, att lån för de nu ifrågasvarande tre byggnaderna lämnats jämlikt beslut av 1911 års riksdag, böra utgöra hinder för att de sökande skulle komma i åtnjutande av samma med hänsyn till 1921—1924 års högre byggnadskostnader motiverade räntesänkning, hemställa om bifall till framställningen.

Jämväl *statskontoret* har tillstyrkt framställningen.

Lån till här avsedda tre tomtinnehavare hava lämnats enligt beslut av 1911 års riksdag.

*Utskottets
yttrande.*

Under hänvisning till den i ärendet lämnade utredningen tillstyrker utskottet, att det av 1929 års riksdag lämnade medgivandet om räntenedsättning — vilket medgivande avsåg allenast lån enligt beslut av 1920 och 1922 års riksdagar — utsträcker att omfatta jämväl ifrågasvarande tre tomter. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva, att räntan å de lån ur lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby, vilka beviljats för uppförande av byggnader å tomterna nr 13, 67 och 108 inom nämnda tjänstemannasamhälle, må, räknat från och med den 1 januari 1931, för tid under vilken respektive tomt innehaves av statstjänsteman eller statstjänstemans änka eller barn, nedsättas från 5 till $4\frac{1}{2}$ procent.

Stockholm den 6 februari 1931.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius*, *A. C. Lindblad*, *Olof Olsson*, *O. Bergqvist*, *J. Nilsson* i Malmö, *C. P. V. Nilsson* i Gränebo, *N. J. M. Svensson* i Kompersmåla, *E. J. G. Rosén*, *E. A. Lundell*, *C. I. Asplund*, *J. G. Walles* och *C. G. V. Hammarskjöld*;

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *A. Wiklund* i Brattfors, *C. R. Jansson* i Falun, *P. Nilsson* i Bonarp, *S. Bengtsson* i Norup, *A. Å:son Törnkvist* i Karlskrona, *G. Strindlund*, *P. M. Olsson* i Blädinge, *E. J. Wigforss*, *B. F:son Holmgren*, *E. G. E. Eriksson* i Stockholm, *J. Olofsson* i Digernäs, *S. Persson* i Fritorp och *K. S. V. Ward*.